

Kamionna, dawna kopalnia ropy naftowej

Tablica informacyjna na miejscu dawnego szybu

1. Informacje ogólne

Kategoria	Zabytki techniki, kopalnia ropy naftowej
Współrzędne GPS	49.79132 20.38478
Położenie administracyjne	Obręb ewidencyjny Kamionna, gm. Trzciana, pow. bocheński, woj. małopolskie
Położenie adm. leśne	Oddział 140, leśn. Kamionna, Nadleśnictwo Brzesko, RDLP Kraków
Data weryfikacji terenowej	22 kwietnia 2023 r.

2. Opis

Miejsce nazywane lokalnie Fabryką, zlokalizowane na południowych stokach Kamionnej (801 m). Na początku XX wieku istniało tutaj pole naftowe z szybem wydobywczym. Pole należało do spółki Gwarectwo Naftowe "Filip" w Kamionnej, założonej przez właściciela majątku ziemskiego Kamionna, Józefa Ignacego Ożegalskiego, który od 1907 roku prowadził w tej okolicy poszukiwania ropy naftowej. T. Olszewski podaje, że wydobycie ropy pod Kamionną zostało wstrzymane po akcie sabotażu, dokonanego na zlecenie konkurencyjnej francuskiej firmy wydobywczej, która budowała w tym czasie rafinerię w Sowlinach koło Limanowej. Jediną pozostałością po kopalni jest fragment rury odwiertu na miejscu dawnego szybu.

3. Informacje dodatkowe

Historia kopalni u T. Olszewskiego [1]:

„Jej (kopalni - przyp. red.) założycielem był właściciel majątku ziemskiego Kamionna Józef Ignacy Ożegalski, który w roku 1907 zawiązał prywatną spółkę poszukiwania ropy naftowej. Na terenie wsi Kamionna prowadzone były 2 wiercenia. Jedno z tych wierceń przyniosło po trzech latach znoonej, ręcznej pracy rewelacyjne wyniki. Dowiercono się do pokładów roponośnych. Dowodem na to jest sądowe utworzenie pola naftowego. CK Sąd Powiatowy w Bochni, Oddział III w Wiśniczu w dniu 30 czerwca 1911 roku wyznaczył w Kamionnej pole naftowe "Józef", obejmujące cały szereg działek gruntowych, stanowiących własność rodziny Staniszków. Założona została spółka pod nazwą Gwarectwo Naftowe "Filip" w Kamionnej, która wypuściła świadectwa udziałowe.

Wiadomość o tym sukcesie dotarła do Sowlin (pow. limanowski), gdzie francuski koncern budował rafinerię, mająca wykorzystać tamtejsze zapasy ropy. Gwarectwo Naftowe "Filip" z Kamionnej było dla Sowlin groźną konkurencją. Kapitał koncernu francuskiego był jednak o wiele silniejszy od spółki Józefa Ignacego Ożegalskiego. Przekupiono inżyniera prowadzącego w Kamionnej prace wiertnicze. Pomocnicy inżyniera ścięli w nocy dużą sosnę, okręcili szmatami i zatkali otwory wiertnicze, wpychając drzewo głęboko w rury szybu. Za ten czyn inżynier ów odpowiadał przed sądem. Niemniej spółka Ożegalskiego uznała się za pokonaną i zaniechała dalszych prac poszukiwawczych, a szyb z biegiem czasu zniknął z krajobrazu. Po wielu latach miejsce, gdzie stał szyb porosły drzewa, a jedynie w ziemi pozostała rura o przekroju około 20 cm”.

4. Ilustracje

Miejsce odwiertu

Kultura w lesie

Kultura w lesie

Wgłębienie o regularnym zarysie w miejscu budynku szybu

Droga biegnąca przy dawnym szybie (po lewej)

Drogowskaz wskazujący drogę do dawnej kopalni, ustawiony w pobliżu kościoła parafialnego w Kamionnej

5. Przypisy i źródła

[1] T. Olszewski, Fabryka,
<http://www.archiwum.trzciana.pl/wioski/kamionna/ciekawostki/fabryka.htm> [dost. 19.04.2023].

[2] Janusz Paprota, *Kamionna - góra dla każdego*,
<https://bochenskiedzieje.pl/miejsca/krajobraz/184-kamionna-gora-dla-kazdego> [dost. 19.04.2023].